



Persbericht

Luxemburg, 13 november 2018

De Faciliteit voor vluchtelingen in Turkije: snelle respons in moeilijke omstandigheden, maar verbeteringen nodig om betere kosteneffectiviteit te realiseren, aldus EU-controleurs

De Faciliteit voor vluchtelingen in Turkije, die vluchtelingen en hun Turkse gastgemeenschappen ondersteunt, heeft in moeilijke omstandigheden snel gereageerd op de crisis volgens een nieuw verslag van de Europese Rekenkamer. De humanitaire projecten hielpen vluchtelingen te voorzien in hun basisbehoeften, maar waren niet altijd zo kosteneffectief als verwacht, aldus de controleurs.

Vanwege de toegenomen migratiestromen, voornamelijk vanwege het conflict in Syrië, vangt Turkije de grootste vluchtelingenpopulatie ter wereld op: bijna 4 miljoen personen. Daaronder bevinden zich zo'n 3,5 miljoen Syriërs, van wie ongeveer 94 % buiten vluchtelingenkampen woont. De faciliteit ondersteunt humanitaire en niet-humanitaire bijstand met een totale financiering van 6 miljard EUR van de EU en de lidstaten.

De controleurs richtten zich op het beheer van de eerste financieringstranche van de faciliteit (3 miljard EUR) en op de tot dusver bereikte resultaten in het kader van haar humanitaire component. Ze constateerden dat de faciliteit in een moeilijke context snel middelen had weten te mobiliseren om een snelle respons te bieden. Toch werd de doelstelling om deze respons doeltreffend te coördineren niet volledig verwezenlijkt.

Alle gecontroleerde humanitaire projecten boden nuttige steun voor de vluchtelingen, voornamelijk door middel van bijstand in contanten, en de meeste projecten leverden de beoogde output. De helft ervan heeft echter nog niet tot de verwachte uitkomsten geleid en negen van de tien projecten moesten worden verlengd. De moeilijke operationele omgeving stond een tijdige uitvoering door ngo's in de weg.

“De faciliteit behaalde haar doelstelling om in twee jaar tijd 3 miljard EUR te mobiliseren,” aldus Bettina Jakobsen, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor dit verslag. “Maar er is ruimte om de doelmatigheid van humanitaire projecten te vergroten, met name projecten voor bijstand in contanten. De faciliteit kan nog een betere kosteneffectiviteit realiseren.”

De Europese Commissie maakte gebruik van een alomvattende beoordeling om de prioritaire behoeften van vluchtelingen vast te stellen, aldus de controleurs. Meningsverschillen met Turkije over de wijze waarop moest worden voorzien in behoeften op het gebied van gemeentelijke infrastructuur en sociaal-economische steun leidden er echter toe dat deze terreinen onvoldoende werden bestreken.

De faciliteit ondersteunde via verschillende instrumenten vergelijkbare activiteiten op het gebied van gezondheid en onderwijs. Dit maakte de coördinatie complexer en resulteerde in het gelijktijdig gebruik van

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is beschikbaar op www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

verschillende beheersstructuren om vergelijkbare projecten te financieren. In de gezondheidssector waren er goede voorbeelden waarbij de Commissie de overgang van humanitaire hulp naar ontwikkelingshulp op langere termijn ondersteunde, maar dit gebeurde niet systematisch.

De controleurs constateerden dat er ook ruimte voor verbetering was in de doelmatigheid van humanitaire projecten: de Commissie beoordeelde de redelijkheid van de begrote kosten niet consistent en alomvattend; de indirecte kosten die werden betaald aan partners die grote projecten voor bijstand in contanten uitvoerden, waren hoog, en voorschotbetalingen waren niet afgestemd op de daadwerkelijke kasuitstromen.

De Commissie nam passende maatregelen om humanitaire projecten te monitoren. De belangrijkste beperking was de weigering van de Turkse autoriteiten om toegang te verlenen tot gegevens van begunstigen voor de twee projecten voor bijstand in contanten. De Commissie noch de ERK was in staat de projectbegunstigen vanaf de registratie tot aan de betaling te volgen.

De controleurs bevelen aan dat de Europese Commissie in de toekomst:

- beter voorziet in de behoeften van vluchtelingen aan gemeentelijke infrastructuur en sociaal-economische steun;
- de stroomlijning en complementariteit van de bijstand verbetert;
- een strategie uitvoert voor de overgang van humanitaire naar ontwikkelingshulp;
- de doelmatigheid van projecten voor bijstand in contanten verbetert;
- met de Turkse autoriteiten de noodzaak bespreekt om de operationele omgeving voor ngo's te verbeteren;
- de monitoring van en verslaglegging over de Faciliteit voor vluchtelingen in Turkije uitbreidt.

Noot voor de redactie

Door zijn ligging is Turkije zowel een opvang- als een doorreisland voor veel vluchtelingen. Sinds het begin van het conflict in Syrië heeft Turkije significante en doorlopende steun aan vluchtelingen verleend.

Turkije en de EU zijn sinds 1963 met elkaar verbonden via een associatieovereenkomst. De Europese Raad kende Turkije in december 1999 de status van kandidaat-lidstaat toe met het oog op toekomstig EU-lidmaatschap, en de toetredingsonderhandelingen zijn in 2005 gestart. Met een toewijzing van meer dan 9 miljard EUR voor 2007-2020 is Turkije verreweg de grootste begunstigde van het EU-instrument voor pretoetredingssteun, dat de EU inzet om kandidaat-lidstaten voor te bereiden op het lidmaatschap van de EU.

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsmede aan andere geïnteresseerde partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. De overgrote meerderheid van de aanbevelingen die we doen in onze verslagen wordt in de praktijk omgezet. Dit hoge niveau van acceptatie onderstreept het nut van ons werk voor burgers van de EU.

Speciaal verslag nr. 27/2018 “De Faciliteit voor vluchtelingen in Turkije: de ondersteuning is nuttig, maar er zijn verbeteringen nodig om de kosteneffectiviteit te vergroten” is in 23 EU-talen beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu).